

Trendrapportage sociale basis

Versie: 18 mei 2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	De sociale basis in Zwolle	3
1.2	Visie sociale basis	4
2	Ontwikkeling van de Zwolse bevolking	6
3	Maatschappelijke ontwikkelingen in Zwolle	9
3.1	Ambitie 1: Inwoners hebben betekenisvolle contacten en daginvulling	9
3.1.1	Toenemend beroep op voorzieningen voor sociale contacten en daginvulling.	9
3.1.2	Afname participatie door huishoudens met lagere inkomens	9
3.1.3	Zorgen over toename (sociale) eenzaamheid onder inwoners.	9
3.1.4	Zorgen om ontwikkeling van jongeren	10
3.2	Ambitie 2: Inwoners zijn gezond en vitaal	10
3.2.1	Het aantal inwoners met overgewicht neemt toe	10
3.2.2	Negatieve gevolgen van de lockdown voor mentale gezondheid	11
3.2.3	Diverse gedragsveranderingen in sport en beweging	11
3.3	Ambitie 3: Inwoners hebben gelijke kansen op een zelfredzaam leven	12
3.3.1	Toenemende complexiteit van de samenleving en bestaansonzekerheid	12
3.3.2	Toename diversiteit in wijken en het belang van verschillen (leren) accepteren	13

1 Inleiding

Voor u ligt de eerste Trendrapportage sociale basis in Zwolle. Een mooie uitkomst van de eerste stadsgesprekken over deze sociale basis. Samen met partners, inwoners, Participatieraad, betrokken wethouders en ambtenaren zijn trends en ontwikkelingen geïnventariseerd en besproken. In dit document zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen weergegeven en waar mogelijk onderbouwd met data.

Het doel van de rapportage is tweeledig. Het is een samenvatting en uitwerking van de trends en ontwikkelingen die aan de tafels zijn benoemd. Het helpt daarnaast als leidraad om tot keuzes in ondersteuningsvormen te komen.

Dit rapport betreft een eerste versie. In de volgende ronde gesprekstafels in oktober 2021 zullen we bekijken welke aanpassingen dan wel aanscherpingen van het rapport eventueel benodigd zijn.

Voor deze rapportage is gebruik gemaakt van:

- Opbrengsten van de sociale tafels
- Diverse onderzoeken van GGD
- Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2020 (gemeente Zwolle)
- Statistieken en prognoses gemeente Zwolle
- Data CBS
- Subsidie verantwoordingsrapportages.

1.1 De sociale basis in Zwolle

Spoor 1 van de hervormingsagenda staat voor een sterke sociale basis. De sociale basis wordt in de eerste plaats vormgegeven door de inwoners, verenigingen, sociale netwerken en initiatieven in Zwolle zelf, die zorg dragen voor elkaar en hun omgeving. Er zijn ook veel andere instellingen of instanties die een belangrijke bijdrage leveren aan de sociale basis, zoals onderwijs, ondernemers, kerken en moskeeën. Al die mensen, organisaties en initiatieven vormen samen een groot deel van de sociale basis in de stad.

De sociale basis kent ook ondersteuningsvormen en voorzieningen die door de gemeente worden gestimuleerd, gefaciliteerd of gesubsidieerd. Denk hierbij aan buurthuizen, welzijnswerk, sportvoorzieningen, culturele instellingen, vrijwilligers- en mantelzorgondersteuning en trajecten gericht op herstel naar werk, school en dagbesteding.

In de afgelopen jaren heeft de gemeente steeds meer taken gekregen, op het gebied van jeugdzorg, beschermd wonen en verwarde personen. Ook bestaande taken om inwoners financieel en lichamelijk fit en gezond te houden zijn steeds belangrijker geworden.

Door het bieden van een sterke sociale basis kan de gemeente 1) haar preventietaken goed uitvoeren en 2) zwaardere vormen van ondersteuning betaalbaar houden.

Een sterke sociale basis is een onmisbaar fundament en zorgt ervoor dat we inwoners zoveel mogelijk zelfstandig of met lichte ondersteuning aan het dagelijkse leven kunnen laten deelnemen. Een sterke sociale basis willen we bereiken met de volgende hervormingen:

- meer aandacht voor preventie;
- meer samenhang in aanbod, initiatieven en dienstverlening in de sociale basis;
- meer regie vanuit de gemeente om te zorgen dat de sociale basis voldoende toegerust is op de sociale opgaven in Zwolle;
- beschikbare data en beleidsbeslissingen worden beter met elkaar verbonden;
- het versterken en gebruik maken van bestaande initiatieven om de inclusiviteit te bevorderen;
- ruimte voor en stimuleren van initiatieven vanuit de samenleving en sociaal ondernemerschap.

De sociale basis bestaat dus uit alle contacten en activiteiten voor inwoners met of zonder een hulpvraag. In die contacten en activiteiten vinden mensen steun en gezelschap bij elkaar, kunnen hulpvragen worden gesteld en opgelost en hebben mensen een vangnet. De sociale basis bestaat daarnaast ook uit een breed palet van sociale structuren en al dan niet gesubsidieerde ondersteuningsvormen die bijdragen aan een vitale en inclusieve samenleving: het verenigingsleven, het onderwijs, culturele en sociale voorzieningen in de buurt, vrijwilligerswerk, gezondheidspreventie, opgroei- en opvoedondersteuning, etc.

1.2

Visie sociale basis

Om te zorgen voor een toekomstbestendige basis, is er een visie op de sociale basis opgesteld. De visie om te komen tot een sterke sociale basis is vastgesteld door de raad op 9 maart 2021.

Het fundament van de visie bestaat uit drie pijlers:

1. We versterken de samenkracht in de stad;
2. We leren van resultaten die we behalen voor de inwoner (met behulp van monitoring);
3. We bouwen gezamenlijk aan de sociale basis: gemeente, partners en inwoners.

Ad pijler 1: Samenkracht versterken

De sociale basis bestaat voor het grootste gedeelte uit mensen die voor zichzelf en elkaar zorgdragen en met elkaar een gemeenschap vormen. Gemeentelijke ondersteuning is bedoeld om die kracht te versterken en om de samenleving (nog) inclusiever en toegankelijker te maken voor kwetsbaren. Waar nodig worden accenten gelegd, bijvoorbeeld met afzonderlijke buurt-, wijk- of stadsopgaves of bij specifieke groepen (kwetsbare) inwoners. Soms zal het ondersteuningsaanbod stadsbreed zijn, soms richt het zich op een specifiek gebied.

De sociale basis is georganiseerd rondom drie ambities voor de inwoners van Zwolle:

4. Inwoners hebben betekenisvolle sociale contacten en daginvulling;
5. Inwoners zijn vitaal en gezond;
6. Inwoners hebben gelijke kansen op een zelfredzaam leven.

Deze drie ambities staan niet los van elkaar. Ze verbinden en versterken elkaar onderling, binnen de hervormingsagenda, binnen de programmabegroting en – vooral – binnen de uitvoering voor de inwoner.

[Integrale uitgangspunten en opgaves](#)

Binnen de focus op de sociale basis gelden er overall een aantal integrale uitgangspunten of leidende principes, die continu voor ogen moeten worden gehouden:

1. Denk vanuit de vraag én kracht van mensen;
2. Verbind 'kwetsbare' en 'krachtige' inwoners;
3. Zorg voor bestaanszekerheid.

Daarnaast houden we rekening met een aantal stadsbrede opgaves, mede gebaseerd op de uitkomsten van de sociale tafels die in 2020 zijn georganiseerd onder medewerkers van gemeente Zwolle en externe partners. Het betreft de volgende opgaves:

1. De sociale basis is klaar voor gewenste schaa sprong van Zwolle;
2. Inwoners wonen langer en eerder thuis, de sociale basis is hier klaar voor;
3. We gaan trends van verharding, polarisatie en ondermijning tegen;
4. We voorkomen negatieve langetermijneffecten van Corona.

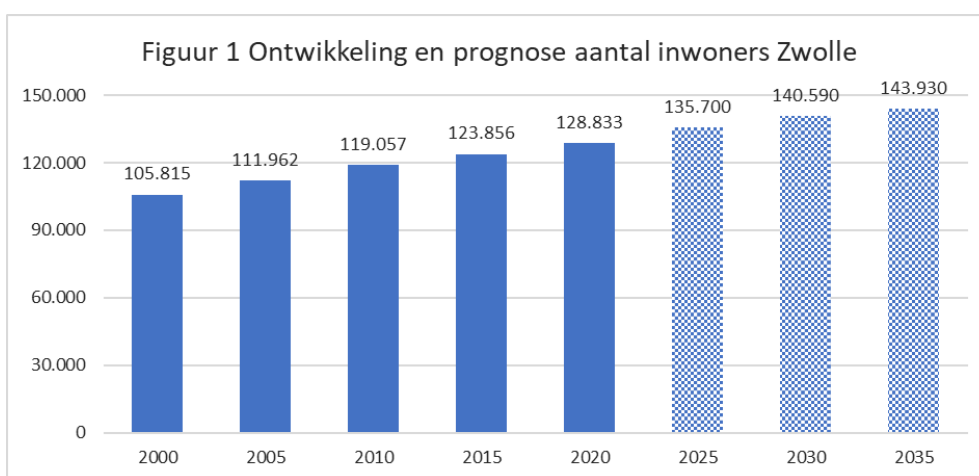
2

Ontwikkeling van de Zwolse bevolking

De sociale basis is er voor onze inwoners. We starten daarom met het inzichtelijk maken van trends en ontwikkelingen van onze inwoners zelf.

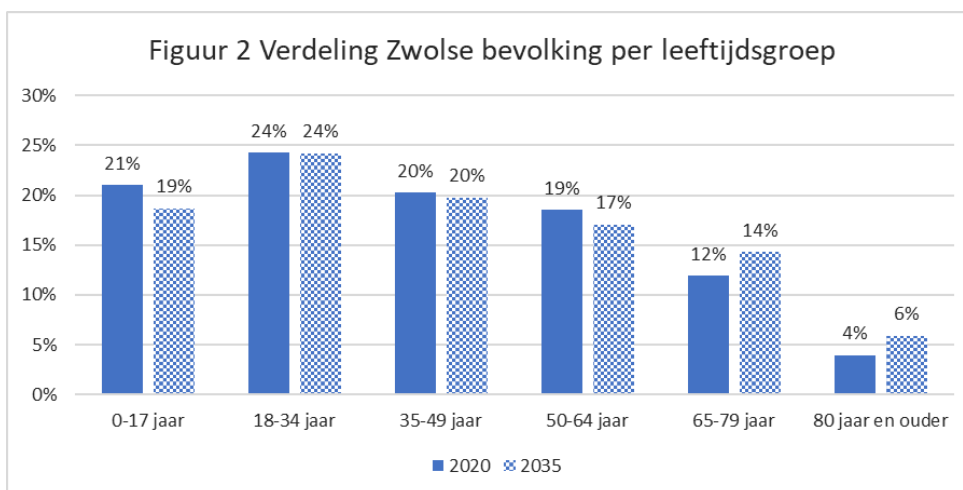
Het aantal inwoners Zwolle groeit naar 143.000

De bevolking van Zwolle is qua aantal inwoners deze eeuw aanzienlijk gestegen en die stijging zal zich voorlopig naar verwachting blijven doorzetten.

Bron: Gemeente Zwolle, Bevolkingsprognose Pronexus 2020

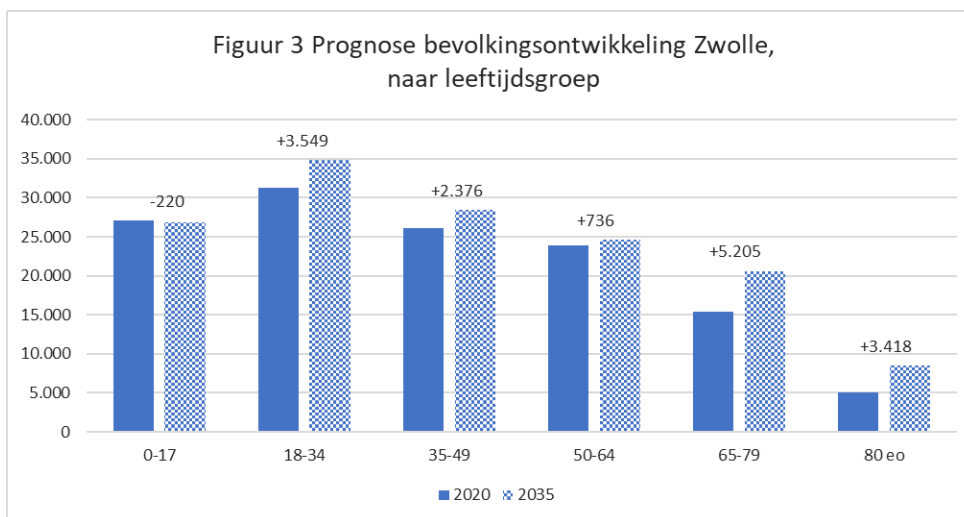
De bevolking van Zwolle is tussen 2000 en 2020 in aantal toegenomen van 105.815 in 2000 naar 128.833 in 2020; een groei van ongeveer 23.000 inwoners (zie figuur 1). Volgens de prognose zal het aantal inwoners van Zwolle doorgroeien naar circa 144.000 inwoners in 2035. Dat betekent zo'n 15.000 inwoners meer in 2035 dan er in 2020 waren.

Bron: Gemeente Zwolle, Bevolkingsprognose Pronexus 2020

In 2035 is 20% van de bevolking 65 jaar of ouder

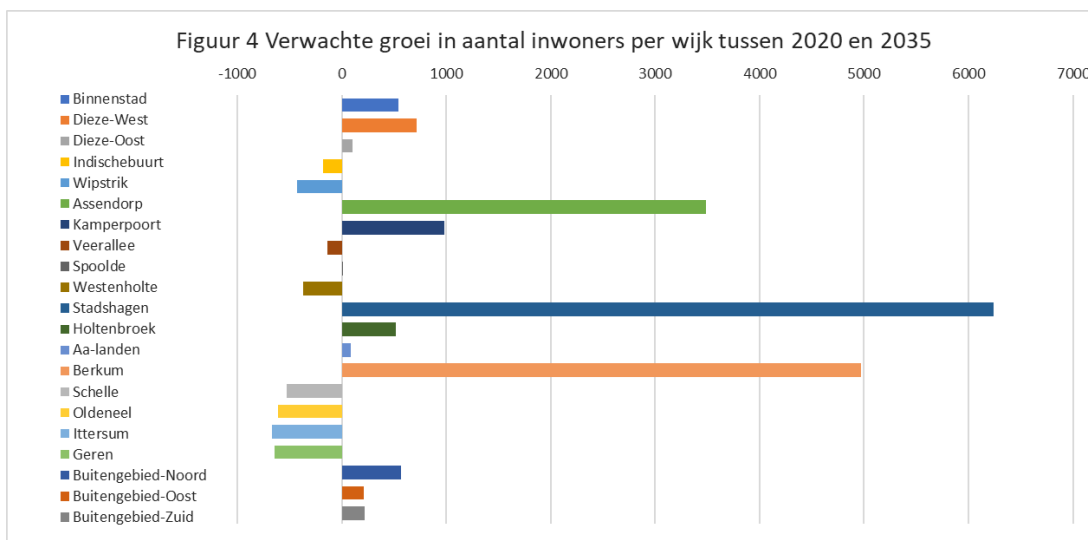
Kijkend naar leeftijdsgroepen (figuur 2) is te zien dat de stijging zich het sterkst voordoet onder de 65-plussers. Deze groep zal een groter deel gaan uitmaken van de totale bevolking; was in 2020 16% van de bevolking 65 jaar of ouder, in 2035 is dat volgens de prognose 20%.

Bron: Gemeente Zwolle, Bevolkingsprognose Pronexus 2020

Vooral Stadshagen, Berkum en Assendorp groeien

De prognose op wijkniveau bekijkend (figuur 4), is duidelijk dat de toename van aantal inwoners zich naar verwachting het sterkst zal voordoen in Stadshagen, Berkum en Assendorp (waartoe ook de Spoorzone behoort). De prognose is mede gebaseerd op de woningbouwplannen van de gemeente Zwolle.

Bron: Gemeente Zwolle, Bevolkingsprognose Pronexus 2020

Eenpersoonshuishoudens groeien sterk

Samenhangend met de ontwikkeling naar leeftijdsgroep, blijkt uit zowel prognoses van CBS als van Primos dat vooral eenpersoonshuishoudens in aantal zullen toenemen.

Naast cijfers over aantal inwoners zijn ook statistieken beschikbaar over bijvoorbeeld huishoudengrootte, woningvoorraad, burgerlijke staat en migratie-achtergrond. Deze cijfers zijn te vinden op <https://www.cijfersoverzwolle.nl>, een databank van gemeente Zwolle.

3 Maatschappelijke ontwikkelingen in Zwolle

Dit derde hoofdstuk gaat in op maatschappelijke ontwikkelingen in Zwolle, gerangschikt per ambitie. De benoemde ontwikkelingen zijn gebaseerd op input en signalen van inwoners, partijen en ambtenaren aan de gesprekstafels en aanvullend deskresearch.

3.1 Ambitie 1: Inwoners hebben betekenisvolle contacten en daginvulling

3.1.1 Toenemend beroep op voorzieningen voor sociale contacten en daginvulling.

Door de verwachte groei van de stad, de extra taken van de gemeente en nadruk op preventie in de sociale basis wordt een groter beroep op voorzieningen verwacht.

Specifiek zien we een groeiende groep ouderen; zie hiertoe ook hoofdstuk 2. Door het toenemend aantal ouderen verwachten we dat er steeds meer beroep zal worden gedaan op voorzieningen voor sociale contacten en dagbesteding, gericht op ouderen. Dit geldt bijvoorbeeld voor ondersteuning bij problemen als mobiliteit en dementie. De groei van het aantal ouderen zal naar verwachting ook een toenemende vraag met zich meebrengen naar ondersteuning van mantelzorgers. Het aantal mantelzorgers ten opzichte van het aantal ontvangers neemt namelijk de komende decennia af en mantelzorgers zullen vaker 75 jaar of ouder zijn (bron: [Planbureau voor de Leefomgeving | In 2040 meer mantelzorg van ouderen voor andere ouderen](#)).

Een andere oorzaak van toenemend beroep op voorzieningen ligt in de extramuralisering. Door de beweging van beschermd wonen naar 'beschermd thuis' zullen op den duur meer psychisch kwetsbare inwoners zelfstandig wonen, in plaats van in een intramurale instelling. Ook wonen ouderen langer thuis. Hierdoor ontstaat de komende jaren behoefte aan voorzieningen voor sociale contacten en daginvulling die voor specifieke groepen zijn ingericht.

3.1.2 Afname participatie door huishoudens met lagere inkomens

Een laag inkomen is een belemmering voor participatie. Corona heeft invloed op het inkomen van een deel van de inwoners (zie toelichting in 3.3.1). Hierdoor wordt het voor een deel van de inwoners moeilijker om rond te komen en te participeren in (sociale) activiteiten.

Voor de groep inwoners die langdurig moeilijk kunnen rondkomen en te maken krijgen met armoede en schulden zullen de participatiemogelijkheden ook na de lockdown beperkt blijven door het gebrek aan financiële middelen.

3.1.3 Zorgen over toename (sociale) eenzaamheid onder inwoners.

Zorgen over eenzaamheid onder inwoners zijn vanwege Corona toegenomen. Factoren die van invloed zijn op gevoelens van eenzaamheid, zijn sociale contacten, activiteiten en sport. Als gevolg van Corona heeft men minder sociale contacten. Denk daarbij aan het wegvallen van contacten tijdens het werken of sporten.

Uit onderzoek van de GGD IJsselland over de ervaringen tijdens Corona blijkt dat ruim 54% van de deelnemers uit regio IJsselland minder sociale contacten onderhoudt (bron: [GGD IJsselland | De impact van de coronacrisis april 2020](#)).

Daar komt bij dat een deel van de inwoners minder financiële middelen ter beschikking heeft, waardoor participeren en deelnemen aan sommige sociale activiteiten moeilijker wordt. De kans op een sociaal isolement door een gebrek aan financiële middelen wordt dus voor een grotere groep inwoners reëel.

Uit het Buurt-voor-Buurt Onderzoek van 2020 bleek dat zaken als eenzaamheid, sociale contacten, sociale cohesie, sociale participatie, mantelzorg verlenen al jaren redelijk gelijk zijn gebleven. Het laatste onderzoek is echter uitgevoerd voordat Corona in Nederland werd geconstateerd. In 2022 zal dit onderzoek weer plaatsvinden en zal meer inzicht worden verkregen in de gevolgen op dit soort aspecten voor de inwoners van Zwolle. De uitkomsten van het onderzoek van 2020 zijn terug te vinden via www.zwolle.nl/bvb2020.

3.1.4 Zorgen om ontwikkeling van jongeren

Steeds vaker zien we dat vooral jongeren hun vrije tijd besteden aan digitale vormen van sport en bewegen, zoals aan games of e-sports. Hierdoor bewegen zij minder en hebben zij minder 'fysieke' sociale contacten. Dit wordt soms als zorgwekkend betiteld. Als gevolg van Corona hebben jongeren bovendien minder omhanden: ze hebben minder onderwijs en het is lastiger een baan of een stageplek te vinden. Dit kan leiden tot een achterstand in de maatschappij. Uit cijfers van het Openbaar Ministerie blijkt bovendien dat jeugdcriminaliteit het afgelopen jaar is toegenomen en ook dat geweldsdelicten onder jongeren in zwaarte toenemen.

3.2 Ambitie 2: Inwoners zijn gezond en vitaal

3.2.1 Het aantal inwoners met overgewicht neemt toe

Ouderen

Inwoners van 65 jaar en ouder hebben relatief vaker overgewicht dan inwoners van 19 t/m 64 jaar. In 2016 had 57% van de inwoners van 65 jaar en ouder te maken met overgewicht: 42% met matig overgewicht en 15% met zwaar overgewicht (=obesitas). Het percentage inwoners van 19 t/m 64 jaar met overgewicht lag in 2016 op 39% (bron: [IJssellandScan | Gezondheidsmonitor 2016 GGD IJsselland](#)).

Door het toenemend aantal ouderen is tijdens de gesprekstafels extra aandacht gevraagd voor de leefstijl van ouderen. Voor deze groep inwoners wordt het steeds lastiger om het bewegen vol te houden. We zien momenteel dat 77% van de Zwolse inwoners ouder dan 65 jaar aan de beweeglijnen voldoet. Zwolle scoort iets beter dan Regio IJsselland (74%) (bron: [IJssellandScan | Ouderenmonitor 2016 GGD IJsselland](#)).

We zien dat factoren als bewegen en overgewicht invloed hebben op de participatiemogelijkheden van inwoners (zie ook paragraaf 3.1.1). Wanneer inwoners niet meer in staat zijn zelfstandig deel te nemen aan sociale activiteiten wordt het moeilijker om deel te nemen aan de samenleving.

Daarnaast zien we dat factoren als overgewicht, weinig bewegen en weinig mentale en sociale activiteiten een negatief effect hebben op het mentale en fysieke welzijn van inwoners. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een hoger risico op dementie (bron: [Alzheimer Nederland | Factsheet cijfers en feiten over dementie](#)). Overgewicht en een ongunstige leefstijl kunnen dus een vicieuze cirkel in gang zetten, waardoor participatie steeds moeilijker wordt.

Jongeren

Een van de afgegeven signalen in de gesprekstafels is dat in Zwolle een toename is van overgewicht onder kinderen. Dit blijkt ook uit landelijke cijfers van het CBS ([CBS | overgewicht](#)); de toename van jongeren met overgewicht doet zich het sterkst voor in de groep van 12 tot en met 16 jaar.

3.2.2 Negatieve gevolgen van de lockdown voor mentale gezondheid

De coronacrisis en bijbehorende maatregelen hebben grote invloed op het dagelijks leven van inwoners. Dit geldt voor alle leeftijdsgroepen. Door de lockdown is het moeilijker om met vrienden, familie, kennissen en collega's in contact te blijven. Ook in de zomerperiode van 2020, waarin meer mogelijk was, bleven sociale contacten beperkt. In paragraaf 3.1.3 is al benoemd dat een groot deel van de volwassenen in regio IJsselland nu minder sociale contacten onderhoudt dan voor de coronacrisis. Ook ervaart ruim een kwart stress in de coronaperiode (32% van de vrouwen en 17% van de mannen). Er zitten ook positieve kanten aan. Zo ervaart 60% meer saamhorigheid om zich heen en geeft 58% van de 75-plussers aan nu meer steun te ontvangen (bron: [GGD IJsselland | De impact van de coronacrisis april 2020](#)).

3.2.3 Diverse gedragsveranderingen in sport en beweging

Door de coronamaatregelen is het al lange tijd niet mogelijk om samen te komen in sportscholen en bij sportverenigingen, of de mogelijkheden zijn beperkt. We zien daardoor enerzijds dat een groep inwoners minder is gaan bewegen (40%), maar we zien ook dat 33% aangeeft nu meer buiten te komen (bron: [GGD IJsselland | De impact van de coronacrisis april 2020](#)). Een deel van de inwoners is op een andere manier gaan sporten en bewegen, bijvoorbeeld door buiten te wandelen of individueel te sporten. We zien dat deze nieuwe manier van sporten en bewegen ondersteund wordt door nieuwe apps.

Het is nog onduidelijk wat deze nieuwe manier van sport en beweging doet met de vraag naar, en het aanbod van, sport en bewegen na Corona. Enerzijds willen we door Corona ontstane veranderingen in het aanbod en de vraag kunnen borgen. Anderzijds willen we inzetten op de groep die juist minder is gaan bewegen.

3.3 Ambitie 3: Inwoners hebben gelijke kansen op een zelfredzaam leven

3.3.1 Toenemende complexiteit van de samenleving en bestaansonzekerheid

Complexiteit samenleving

De samenleving wordt steeds complexer, waardoor de kans op problemen toeneemt. Door onder andere digitalisering krijgen inwoners een steeds grotere hoeveelheid informatie te verwerken. Daarnaast wordt het steeds moeilijker om nuttige informatie te filteren en bijvoorbeeld nepnieuws te herkennen. Dit bleek ook tijdens de gesprekstafels, waar bovendien ook werd gesuggereerd dat inwoners beter ondersteund en geïnformeerd kunnen worden over wat te doen bij / na life-events. Denk daarbij aan het verstrekken van informatie wat men kan doen of waar men voor ondersteuning terecht kan in geval van scheiding, inkomensverlies of ziekte.

Bestaanszekerheid staat onder druk

Naast de toenemende complexiteit van de samenleving komen er ook een aantal bestaanszekerheden in het gedrang.

Door de krapte op de woningmarkt wordt het steeds moeilijker om een woning te kopen. Dit versterkt de reeds aanwezige scheefgroei in de sociale woningmarkt en zorgt ervoor dat de huurprijzen en eisen in de particuliere verhuurmarkt hoog zijn. We zien dat mensen gaan zwerven, bankhoppen, langer dan gewenst in het ouderlijk huis blijven wonen of op campings verblijven.

Een andere onzekere factor voor de bestaanszekerheid is rondkomen. We zagen voor Corona in de cijfers tussen 2018 en 2020 voor Zwolle een afname van het aantal bijstandsuitkeringen. In het afgelopen jaar is het aantal bijstandsuitkeringen in Zwolle weer toegenomen, wat ook landelijk het geval is. Ook blijkt uit landelijke cijfers van het CBS dat het werkloosheidspercentage na een behoorlijke stijging tussen maart en augustus van 2020 (van 2,9 naar 4,6%) de laatste maanden weer dalende is (3,5% in maart 2021). Daarbij wordt ook gemeld dat de cijfers een vertekend beeld geven, onder andere doordat jongeren zich van de arbeidsmarkt onttrekken omdat ze het opgeven. Bovendien maken bedrijven momenteel gebruik van de steunmaatregelen van de Nederlandse overheid en zij hoeven dus nog geen mensen te ontslaan om het hoofd boven water te houden in de crisis. (Bron: CBS, [Wat zijn de gevolgen van corona voor arbeid en inkomen?](#)).

De verwachting is dat door Corona de problemen groter worden en de bestaanszekerheid meer onder druk komt te staan. De coronacrisis heeft grote gevolgen voor bepaalde sectoren, waardoor een deel van de inwoners hun baan heeft verloren of nog gaat verliezen. Naar verwachting zijn de kwetsbare arbeidsgroepen zelfstandigen, flexwerkers, laagopgeleiden, alleenstaanden en inwoners jonger dan 35 en ouder dan 55 jaar (bron: Deloitte en SchuldenLabNL | [deloitte-nl-dif-schuldenlabnl-report-nl.pdf](#)).

Een belangrijke factor voor rondkomen betreft woningkosten. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn de vaste lasten van inwoners in dure woningen hoog. Het gebrek aan woningen draagt dus op twee manieren bij aan het gebrek aan bestaanszekerheid voor een deel van de Zwollenaren. Bestaanszekerheid vormt de basis van de Maslow piramide en is daarmee voorwaardelijk voor verdere ontwikkeling. Pas wanneer de bestaanszekerheid van inwoners op orde is, zijn zij in staat (nieuwe) sociale contacten te leggen, zich erkend en gewaardeerd te voelen en tot zelfontplooiing te komen. Kortom, pas wanneer de problemen rondom woningnood en rondkomen opgelost zijn, voelen mensen de ruimte en vrijheid om nieuwe contacten te leggen via bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of om actief te gaan bewegen en sporten.

Basisvaardigheden

Binnen deze complexe samenleving is het van groot belang om voldoende basisvaardigheden te bezitten om te kunnen participeren. Denk daarbij aan lezen, schrijven, rekenen, digitale vaardigheden en financiële vaardigheden. Wanneer basisvaardigheden onvoldoende zijn, wordt het risico op problemen groter.

Een groep met een verhoogd risico betreft laaggeletterde inwoners. Moeite met lezen en schrijven werpt drempels op in het dagelijks leven. Daar komt bij dat de kans op onvoldoende digitale vaardigheden bij laaggeletterden ongeveer drie keer zo groot is als bij niet-laaggeletterden (bron: [Lezen en Schrijven | Informatie over Laaggeletterdheid in Nederland](#)). In Zwolle is ongeveer 9% van de inwoners laaggeletterd, landelijk ligt het aantal laaggeletterden op ongeveer 12% (bron: [Geletterdheidinzicht](#)).

Ook inwoners met een licht verstandelijke beperking hebben regelmatig onvoldoende basisvaardigheden. Dit uit zich in onder andere moeite hebben met taal, met het volgen van onderwijs of deelname aan de arbeidsmarkt, met het volgen van wetten en regels en met het zelfstandig bijhouden van hun huishouden. Ook speelt sociale onhandigheid een rol in het dagelijks leven van inwoners met een licht verstandelijke beperking (bron: [SCP | Meer meedoen](#)). Het is daardoor voor inwoners met een licht verstandelijke beperking niet alleen moeilijker om zich een weg te banen door informatie, regelingen en financiële keuzes, maar ook hebben zij vaker een beperkt informeel netwerk om hulp aan te vragen.

3.3.2

Toename diversiteit in wijken en het belang van verschillen (leren) accepteren

De komende jaren zal de diversiteit binnen bepaalde wijken toenemen. Daarnaast zien we dat polarisatie en de verharding van de samenleving een groter probleem wordt. Deze ontwikkelingen maken dat er meer aandacht nodig is voor draagkracht binnen wijken en voor het (leren) accepteren van verschillen tussen inwoners binnen buurten en wijken.

Toename diversiteit

We verwachten door de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis dat psychisch kwetsbare inwoners verspreid door de stad komen te wonen. Deze inwoners zijn veelal afhankelijk van sociale huurwoningen.

Dit soort woningen zijn in sommige wijken meer aanwezig dan in andere, waardoor in de ene wijk het beroep op ondersteuning als gevolg hiervan meer zal toenemen dan in de andere wijk.

Uitsluiting en toenemende (aandacht voor) discriminatie.

De afgelopen jaren vindt er een verharding plaats in de samenleving. Dit zien we terug in de toename van landelijke meldingen over discriminatie in 2019 (bron: [Discriminatie | landelijk rapport discriminatiecijfers](#)). Ook zien we dat er steeds meer aandacht is voor discriminatie, bijvoorbeeld in de Black Lives Matter protesten. Binnen deze trend is de aandacht voor acceptatie van diversiteit en verschillen eveneens van belang.

Benieuwd hoe Zwolle er voor staat? Zie de [Monitor discriminatie 2019 - Oost-Nederland \(Zwolle op p.86\)](#).

Nieuwe Zwollenaren

Zwolle is een sociale stad, die bij toenemende vluchtelingenstroom bereid is om vluchtelingen op te vangen en te huisvesten. Dit heeft geleid tot een groot aantal nieuwe Zwollenaren die hun plek in de stad zoeken.